

TÄMÄ ON PUNAINEN RISTI

Punaisen Ristin arvot ja periaatteet

PUNAINEN RISTI KOULUTTAA

PUNAISEN RISTIN ARVOT JA PERIAATTEET

TOIMINTA-AJATUS

Autamme yhdessä
avun tarpeessa olevia ihmisiä

Suomen Punaisen Ristin toimintalinjaus 2011-2014

Yleismaailmallinen aate

Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liike on kansainvälinen humanitaarinen järjestö, jonka perustehtävänä on auttaa ja suojella sotien, selkkausten ja suurten onnettomuuksien uhreja yli kansallisten, uskonnollisten ja poliittisten rajojen. Punaisen Ristin aatteen ydin on ilmaistu peruseriaatteissa sekä Geneven sopimuksissa ja niiden lisäpöytäkirjoissa.

Geneven sopimukset ovat valtioiden välisiä humanitaarisen oikeuden sopimuksia, joissa annetaan Punaisen Ristin liikkeelle valtuutus toimia kaikilla konfliktikentillä ja muissakin kriisitilanteissa. Tämä kansainvälinen tehtävä ja valtuutus tekee Punaisesta Rististä erityisen verrattuna muihin kansalaisjärjestöihin.

Suomessa Punaisen Ristin toiminnan tarkoitus määritellään asetuksessa. Järjestön tarkoituksena on kansainvälisen liikkeen peruseriaatteiden mukaisesti:

1. kaikissa oloissa suojella elämää ja terveyttä sekä puolustaa ihmisarvoa ja ihmisoikeuksia;
2. edistää kansojen välistä yhteistyötä ja rauhaa;
3. pelastaa ihmishenkiä kotimaassa ja ulkomailla;
4. auttaa kaikkein heikoimmassa asemassa olevia inhimillisten kärsimysten ehkäisemiseksi ja lieventämiseksi;
5. tukea ja avustaa maan viranomaisia niin rauhan kuin sodan ja aseellisten selkkausten aikana ihmisten hyvinvoinnin edistämiseksi;
6. edistää kansalaisten keskuudessa yhteisvastuuta ja auttamismieltä;
7. lisätä ymmärrystä Punaisen Ristin työtä ja yleisinhimillisiä pyrkimyksiä kohtaan;
8. vahvistaa järjestön valmiutta ja toimintaedellytyksiä.

Suomen Punaisen Ristin säännöt sisältävä asetus 2§.

Seitsemän peruseriaatetta

Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liike noudattaa kaikessa toiminnassaan seitsemää peruseriaatetta. Ne vahvistettiin maailmanliikkeen 20. kansainvälisessä konferenssissa Wienissä vuonna 1965.

inhimillisyys
tasapuolisuus
puolueettomuus
riippumattomuus
vapaaehtoisuus
ykyseys
yleismaailmallisuus

Inhimillisyys

Punaisen Ristin liike, joka on syntynyt halusta auttaa erottelematta haavoittuneita taistelukentällä, pyrkii sekä kansainvälisesti että kansallisesti estämään ja lievittämään inhimillistä kärsimystä kaikkialla, missä sitä esiintyy. Sen tavoitteena on suojella elämää, terveyttä ja ihmisarvoa ja sitä kautta edistää ihmisten välistä ymmärrystä, ystävyyttä, yhteistyötä ja pysyvää rauhaa.

- Inhimillisen kärsimyksen estäminen ja lievittäminen kaikin keinoin on Punaisen Ristin tärkein tehtävä ja toiminnan päämäärä. Liikkeellä on ainutlaatuinen valmius toimia riippumatta siitä, onko kärsimyksen aiheuttaja sota, luonnonkatastrofi tai jokin muu. Lisäksi laajalla kansainvälisen humanitaarisen oikeuden ja ihmisoikeuksien koulutuksella on tärkeä osa kärsimystä estävässä työssä.
- Kansalliset yhdistykset ympäri maailman työskentelevät elämän ja terveyden suojelemiseksi avustustoiminnan ja suojelutyön (esim. turvapaikanhakijoiden ja pakolaisten hyväksi) kautta.
- Ihmisarvon kunnioittaminen: Punainen Risti vaatii jokaisen ihmisen elämän ja vapauden kunnioittamista. Tätä vaatimusta tulee noudattaa kaikissa tilanteissa - se on sisällytetty myös Geneven sopimukseen ja ihmisoikeuksiin.
- Punainen Risti toimii rauhan edistämiseksi mm. tekemällä tunnetuksi, valvomalla ja kehittämällä kansainvälistä humanitaarista oikeutta, työskentelemällä luonnon onnettomuuksien ja väestöongelmien ehkäisemiseksi sekä ylläpitämällä humanitaarista valmiutta kriisialueilla.

Tasapuolisuus

Punainen Risti pyrkii lievittämään ihmisten kärsimyksiä pelkästään avun tarpeen, ei kansallisuuden, uskonnon, rodun, poliittisten mielipiteiden tai yhteiskunnallisen aseman perusteella. Se antaa etusijan niille, jotka ovat suurimmassa hädässä.

- Punainen Risti auttaa niitä, jotka eniten apua tarvitsevat huolimatta siitä miten ja miksi avuntarve on syntynyt.
- Punainen Risti pyrkii kokonaisvaltaiseen auttamiseen yksittäisten tapausten sijaan. Apua pyritään lisäksi antamaan alueilla, joilla avuntarvitsijat elävät.
- Tasapuolisuuden edistämiseksi järjestö toimii syrjintää ja rasismia vastaan erilaisilla kampanjoilla ja projekteilla.

Puolueettomuus

Voidakseen nauttia kaikkien osapuolten luottamusta ja auttaa kaikkia uhreja järjestö pidättäytyy kannanotoista vihollisuuksien yhteydessä eikä milloinkaan sekaannu poliittisiin, aatteellisiin, uskonnollisiin tai kansallisiin ristiriitoihin.

- Puolueettomuutensa ansiosta Punainen Risti nauttii luottamusta koko maailmassa, ja voi siten vaikuttaa silloinkin kun muut järjestöt eivät siihen pysty.
- Vaikka Punainen Risti pidättäytyy ottamasta kantaa konfliktin osapuolten syyllisyyteen, voi järjestö kuitenkin lausua mielipiteensä periaatteidensa mukaisesti esimerkiksi rasismia, kidutusta ja ydinaseita vastaan.

Riippumattomuus

Punaisen Ristin liike on itsenäinen. Vaikka kansalliset yhdistykset toimivat humanitaarisissa tehtävissä oman maansa hallitusten apuna ja ovat maansa lainsäädännön alaisia, niiden tulee säilyttää itsemääräämisoikeutensa niin, että ne voivat aina toimia Punaisen Ristin periaatteiden mukaisesti.

- Punainen Risti päättää itse asioistaan ja lausunnoistaan. Riippumattomuus takaa Punaisen Ristin puolueettomuuden.

Vapaaehtoisuus

Punainen Risti on vapaaehtoisjärjestö, jonka toiminta on kaikin tavoin pyyteetöntä.

- Vapaaehtoisuuden periaate on Punaisen Ristin toiminnan kulmakivi. Se koskee sekä avun antamista että sen vastaanottamista. Vapaaehtoisten ja ammattilaisten avustustyö sovitetaan yhteen tarkoituksenmukaisesti.
- Pyyteettömällä avulla tarkoitetaan, ettei Punaisella Ristillä ole inhimillisten tavoitteiden lisäksi muita, niistä eroavia päämääriä.

Ykseys

Kussakin maassa voi olla vain yksi Punaisen Ristin tai Punaisen Puolikuun yhdistys, jonka tulee olla avoin kaikille ja jonka tulee ulottaa toimintansa koko maan alueelle.

- Punaisen Ristin jäseneksi voi päästä jokainen, joka haluaa toimia Punaisen Ristin tarkoituksen toteuttamiseksi. Toiminnan on oltava avointa erilaisille ihmisryhmille.
- Kansallisella yhdistyksellä tulee myös olla yhtenäinen johto, joka toimii Punaisen Ristin periaatteiden mukaisesti. Näin järjestö voi toimia johdonmukaisesti monesti kiistanalaisten kysymysten suhteen.

Yleismaailmallisuus

Kansainvälinen Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun liike on yleismaailmallinen. Sen kansalliset yhdistykset ovat tasavertaisia ja niillä on yhtäläiset velvollisuudet auttaa toinen toisiaan.

- Kansallisten yhdistysten ensisijainen tehtävä on vaikuttaa omissa valtioissaan. Ne ovat kuitenkin tarvittaessa velvollisia auttamaan toisiaan ja toisaalta oikeutettuja saamaan itse apua.

Seitsemässä peruseriaatteissa määritellään näin Punaisen Ristin aatteen päämäärät sekä tavat toimia päämäärien saavuttamiseksi. Punainen Risti toimii päämääränään inhimillisyyden ja tasapuolisuuden edistäminen. Nauttiakseen luottamusta ja voidakseen toimia Punaisen Ristin on säilytettävä puolueettomuutensa ja riippumattomuutensa. Vapaaehtoisuus, ykseys ja yleismaailmallisuus ovat toimintatapoja ja määrittelevät järjestön rakenteellisen perustan: toiminta perustuu vapaaehtoisten verkostoon, toimintaperiaatteet kansallisissa yhdistyksissä ovat yhtenäiset ja kansalliset yhdistykset ovat velvollisia tukemaan toinen toisiaan.

Määrittelevät toiminnan päämäärät	Inhimillisuus Tasapuolisuus
Takaavat Punaisen Ristin toimintamahdollisuudet	Puolueettomuus Riippumattomuus
Luovat organisaation perustan	Vapaaehtoisuus Ykseys Yleismaailmallisuus

Toiminnan arvot

Periaatteiden ja toiminta-ajatuksen lisäksi Suomen Punaisen Ristin yleiskokous on hyväksynyt toiminnalliset arvot, jotka antavat suunnan toimintatavoillemme. Niiden myötävaikutuksella Punaisen Ristin visiosta tehdään todellisuutta.

Olemme

- avoin järjestö, joka toimii yhteisöllisesti lähellä ihmistä ja tarjoaa toiminnan mahdollisuuksia kaikille sen periaatteisiin sitoutuville. Järjestön suunnittelu-, raportointi- ja päätöksente-kojärjestelmä on läpinäkyvä.
- palveluultis järjestö, joka asettaa avun ja palvelujen tarvitsijat toiminnassa etusijalle. Punaisen Ristin toimijat, lahjoittajat ja jäsenet saavat tarvitsemaansa tukea, tietoa, valmen-nusta ja palautetta.
- aikaansaava järjestö, joka reagoi tarpeisiin ja käyttää voimavaransa oikein keskittyen yhteisten tavoitteiden toteuttamiseen.
- yhteistyökykyinen järjestö, joka toimii aktiivisesti ja etsii kumppaneita, joiden kanssa avun tarvitsijoiden tarpeisiin vastataan.